

Zdravila za zdravljenje varoze čebel v letu 2020

Alenka Jurić, dr. vet. med.

Veterinarska fakulteta, Nacionalni veterinarski inštitut
alenka.juric@vf.uni-lj.si

Preudarna strokovna uporaba zdravil je ključnega pomena za ohranitev dobrega zdravja čebel in uspešno čebelarjenje ob zagotavljanju varne hrane. Za zdravljenje čebel je dovoljeno uporabljati zdravila, ki so registrirana v Republiki Sloveniji in imajo uradno dovoljenje za uporabo pri čebelah, in zdravila, ki jih predpiše veterinar v okviru izjemne uporabe zdravil.

Kje in kako lahko čebelar nabavi zdravila proti varozi čebel?

Zdravila za čebele lahko čebelar nabavi v zasebnih veterinarskih organizacijah, ki imajo dovoljenje za izdajo zdravil za čebele, ali na VF NVI pri območnem pristojnem veterinarju za področje zdravstvenega varstva po predhodnem osebnem posvetovanju z veterinarjem. Ob izdaji zdravila mora čebelar predložiti veljaven, s strani NVI predhodno potrjen dnevnik veterinarskih posegov, v katerega veterinar zabeleži predpisane obvezne podatke o izdanem zdravilu in karenici. Čebelar mora hraniti račune o nabavljenih zdravilih in hraniti dnevnik najmanj pet let po zadnjem vpisu v dnevnik.

Kaj mora čebelar upoštevati pri zdravljenju in preprečevanju varoze čebel?

Čebelar mora uporabiti zdravilo skladno z navodilom za uporabo zdravila in navodilom veterinarja, prepričati se mora,

da je upošteval karenco. Čebelar mora upoštevati karenco, ki jo predpiše veterinar: če zdravilo uporabi drugače, kot je predpisano, karenca ni enaka! V dnevnik veterinarskih posegov mora čebelar sproti beležiti podatke o vsaki uporabi zdravila pri čebelah, točnost vpisanih podatkov pa potrditi s svojim podpisom. Iz njegove evidence v dnevniku veterinarskih posegov morajo biti razvidni naslednji podatki:

- ime uporabljenega zdravila,
- ime in naslov dobavitelja zdravila,
- številka SI čebelnjaka in število zdravljenih čebeljih družin,
- datum zdravljenja,
- trajanje zdravljenja (čas od – do),
- način zdravljenja,
- ime in količina porabljenega zdravila,
- karenca,
- podatki o odpadu varoj,
- zabeležke o sumu neželenih učinkov kot posledica zdravljenja in drugi podatki.

Evidenca se mora voditi za vse čebelnjake posameznega čebelarstva v istem (skupnem) dnevniku veterinarskih posegov, v katerem pa je treba navesti vse prej navedene obvezne podatke o uporabi zdravil ločeno po posameznih zdravljenjih in posameznih čebelnjakih s pripadajočim številom zdravljenih čebeljih družin. Ob sumu na varozo čebel, sumu neželenega učinka zdravljenja oz. drugih okoliščinah, ki bi lahko ogrozile zdravje čebel ali ljudi, mora čebelar čim prej obvestiti tudi pristojnega veterinarja NVI-ja. Na podlagi Pravilnika o ukrepih za ugotavljanje, zatiranje in preprečevanje varoze čebel (Ur. l. RS, št. 21/20) je čebelar dolžan pri zdravljenju in preprečevanju varoze čebel upoštevati tudi navodilo NVI-ja, ki se najmanj enkrat letno objavi na: www.vf.uni-lj.si/podrocje/zdravstveno-varstvo-cebel.

Preglednica: Zdravila, ki jih bomo uporabljali za zdravljenje varoze v letu 2020.

Ime zdravila	Učinkovina	Oblika zdravila v prometu	Uporaba pri čebeljih družinah z zalego/brez zalege
API – BIOXAL*	oksalna kislina	prašek (kristali)	brez zalege
APIFOR 60*	mravljinčna kislina, 60-%	raztopina	z zalego
APILIFE VAR*	timol idr.	trakovi	z zalego
APIVAR	amitraz	trakovi	z zalego
BAYVAROL	flumetrin	trakovi	z zalego
CHECKMITE	kumafos	trakovi	z zalego (izjemna uporaba)
FORMIVAR 60%*	mravljinčna kislina, 60-%	raztopina	z zalego
FORMIVAR 85%*	mravljinčna kislina, 85-%	raztopina	z zalego
MAQS*	mravljinčna kislina	gel trakovi	z zalego
OXUVAR*	oksalna kislina	raztopina	brez zalege
POLYVAR YELLOW	flumetrin	trakovi	z zalego
THYMOVAR*	timol	trakovi	z zalego
VARIDOL	amitraz	raztopina	brez zalege/malo zalege (izjemna uporaba)
VARROMED*	oksalna kislina in mravljinčna kislina	raztopina	z zalego/brez zalege
zdravilo mlečna kislina, nabava v lekarni na veterinarski recept (izjemna uporaba IP-V, KASK)			brez zalege/malo zalege

* Primerno tudi za ekološko čebelarstvo.